(*Akti doneseni u skladu s Glavom VI. Ugovora o Europskoj uniji*)

OKVIRNA ODLUKA VIJEĆA 2003/568/PUP

od 22. srpnja 2003.

o borbi protiv korupcije u privatnome sektoru

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o Europskoj uniji, a posebno njegov članak 29., članak 31. stavak 1. točku (e) i članak 34. stavak 2. točku (b),

uzimajući u obzir inicijativu Kraljevine Danske[1],

uzimajući u obzir mišljenje Europskoga parlamenta[2],

budući da:

(1) S globalizacijom posljednjih godina znatno se povećala prekogranična trgovina robom i uslugama. Svaki oblik korupcije u privatnome sektoru države članice nije samo problem unutar te države nego i nadnacionalni problem koji se najučinkovitije rješava zajedničkim djelovanjem Europske unije.

(2) Vijeće je 27. rujna 1996. donijelo Akt o protokolu uz Konvenciju o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica[3]. Protokol koji je stupio na snagu 17. listopada 2002. sadržava definicije za ujednačene kazne za kaznena djela povezana s korupcijom.

(3) Vijeće je 26. svibnja 1997. potvrdilo Konvenciju o borbi protiv korupcije u koju su upleteni dužnosnici Europskih zajednica ili dužnosnici država članica Europske unije[4].

(4) Vijeće je 22. prosinca 1998. donijelo i Zajedničku akciju 98/742/PUP o korupciji u privatnome sektoru[5]. Vijeće je u vezi s donošenjem Zajedničke akcije izjavilo da je ta Zajednička akcija na razini Europske unije prvi korak u borbi protiv korupcije te da će se u kasnijoj fazi provoditi dodatne mjere uzimajući pritom u obzir rezultate ocjena u skladu s člankom 8. stavkom 2. Zajedničke akcije. Izvješće o prijenosu te Zajedničke akcije u nacionalno zakonodavstvo država članica još nije dostupno.

(5) Vijeće je 13. lipnja 2002. donijelo Okvirnu odluku 2002/584/PUP o europskomu uhidbenom nalogu i postupcima izručenja među državama članicama[6], u kojem je korupcija uključena na popis kaznenih djela koja su u području primjene europskoga uhidbenog naloga, u vezi s kojim nije potrebno prethodno provjeravanje dvostruke kaznene odgovornosti.

---

[1] SL C 184, 2.8.2002., str. 5.
[2] Mišljenje od 22. studenoga 2002. (još neobjavljeno u *Službenome listu*).
[3] SL C 313, 23.10.1996., str. 1.
[4] SL C 195, 25.6.1997., str. 2.
[5] SL L 358, 31.12.1998., str. 2.
[6] SL L 190, 18.7.2002., str. 1.

(6) U skladu s člankom 29. Ugovora o Europskoj uniji cilj je Unije građanima osigurati visoku razinu sigurnosti u području slobode, sigurnosti i pravde, cilj koji će se ostvariti sprečavanjem i borbom protiv organiziranog ili neorganiziranog kriminala, uključujući korupciju.

(7) U skladu s točkom 48. zaključaka Europskoga vijeća iz Tamperea 15. i 16. studenoga 1999. područje korupcije od posebne je važnosti pri uspostavi minimalnih pravila za određivanje kaznenog djela u državama članicama te propisivanju kazna za ta djela.

(8) Konvencija OECD-a o borbi protiv podmićivanja stranih javnih dužnosnika u međunarodnome poslovanju donesena je na pregovaračkoj konferenciji 21. studenoga 1997., a Vijeće Europe potvrdilo je i Kaznenopravnu konvenciju o korupciji koja je otvorena za potpisivanje 27. siječnja 1999. Ta je Konvencija popraćena Sporazumom o uspostavi skupine država za borbu protiv korupcije (GRECO). Osim toga počeli su i pregovori o Konvenciji UN-a za borbu protiv korupcije.

(9) Države članice posvećuju posebnu pažnju borbi protiv korupcije u javnome i u privatnome sektoru, jer prema njihovu mišljenju korupcija i u jednom i u drugom sektoru ugrožava društvo prava te narušava tržišno natjecanje, kad je riječ o nabavi robe ili trgovinskih usluga, te koči zdrav gospodarski razvoj. Stoga države članice koje još nisu ratificirale Konvenciju Europske unije od 26. svibnja 1997. i Konvenciju Vijeća Europe od 27. siječnja 1999. moraju nastojati to što je moguće prije učiniti.

(10) Cilj je ove Okvirne odluke u prvome redu osigurati da aktivna i pasivna korupcija u privatnome sektoru bude kazneno djelo u svim državama članicama, da pravne osobe mogu biti odgovorne za takva kaznena djela i da se za ta kaznena djela propišu kazne koje su učinkovite, razmjerne i odvraćajuće,

DONIJELO JE OVU OKVIRNU ODLUKU:

Članak 1.

Definicije

Za potrebe ove Okvirne odluke:

– "pravna osoba" je svaki subjekt koji ima takav status prema važećem nacionalnom pravu države, osim državnih ili drugih pravnih tijela koja obnašaju državnu vlast i javnih međunarodnih organizacija,

– "neizvršavanje dužnosti" prosuđuje se u skladu s nacionalnim pravom. Pojam neizvršavanja dužnosti u nacionalnom pravu države obuhvaća svako nelojalno postupanje koje predstavlja neizvršavanje zakonskih dužnosti ili, u određenim slučajevima, neizvršavanje profesionalnih propisa ili uputa, koje se primjenjuju u poslovanju, osobe koja u nekom svojstvu upravlja ili radi za subjekt u privatnome sektoru.

Članak 2.

Aktivna i pasivna korupcija u privatnome sektoru

1. Države članice poduzimaju potrebne mjere kojima osiguravaju da su sva sljedeća namjeravana počinjena djela kaznena djela kad se obavljaju u okviru poslovne djelatnosti:

(a) radnje kojima se neposredno ili posredno osobi koja u nekom svojstvu upravlja ili radi za subjekt u privatnome sektoru obeća, ponudi ili dade bilo kakva nedopuštena korist za tu osobu, ili koju drugu osobu, zato da ta osoba nešto čini ili se suzdrži od činjenja i time krši svoje dužnosti;

(b) radnje kojima bi osoba koja u nekom svojstvu upravlja ili radi za subjekt u privatnome sektoru neposredno ili posredno za sebe ili za koga drugoga zahtijevala ili primila bilo kakvu nedopuštenu korist ili dobila obećanje za takvu korist, zato da ta osoba nešto čini ili se suzdrži od činjenja i time krši svoje dužnosti.

2. Stavak 1. primjenjuje se na poslovne aktivnosti profitnih i neprofitnih poduzeća.

3. Država članica može izjaviti da će područje primjene stavka 1. ograničiti na takvo postupanje koje uključuje, ili bi moglo uključivati, narušavanje tržišnoga natjecanja u vezi s nabavom roba ili trgovinskih usluga.

4. Izjave iz stavka 3. priopćuju se Vijeću u trenutku donošenja ove Okvirne odluke i važe pet godina od 22. srpnja 2005.

5. Vijeće pravodobno pregledava ovaj članak prije 22. srpnja 2010. pri čemu provjerava je li izjave iz stavka 3. moguće obnoviti.

Članak 3.

Poticanje, pomoć i prikrivanje

Svaka država članica donošenjem potrebnih mjera osigurava da poticanje, pomoć i prikrivanje iz članka 2. bude kazneno djelo.

Članak 4.

Kazne i druge sankcije

1. Svaka država članica donosi potrebne mjere da osigura da se postupanja iz članaka 2. i 3. kažnjavaju učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim kaznama.

2. Svaka država članica donosi potrebne mjere da osigura da se postupanje iz članka 2. kažnjava kaznom od najmanje jedne do tri godine zatvora.

3. Svaka država članica donosi potrebne mjere u skladu sa svojim ustavnim propisima i načelima da se osigura da se fizičkoj osobi koja je zbog određene poslovne aktivnosti osuđena za postupanje iz članka 2., kad je to potrebno, ali uvijek kad ta osoba ima rukovodeći položaj u poduzeću u okviru te djelatnosti, privremeno zabrani obavljanje te ili srodne poslovne djelatnosti na sličnome položaju ili u sličnom svojstvu, ako utvrđene činjenice daju razloge za utemeljenu sumnju da postoji očigledna opasnost zloporabe položaja ili dužnosti zbog aktivne ili pasivne korupcije.

Članak 5.

Odgovornost pravnih osoba

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere da osigura da se pravne osobe smatraju odgovornima za kaznena djela iz članaka 2. i 3., ako ih je u njihovu korist počinila osoba djelujući individualno ili kao dio tijela pravne osobe koja ima rukovodeći položaj u pravnoj osobi na temelju:

(a) ovlaštenja za zastupanje pravne osobe;

(b) nadležnosti za donošenje odluka u ime pravne osobe ili

(c) nadležnosti za provođenje nadzora unutar pravne osobe.

2. Osim u slučajevima predviđenima stavkom 1. svaka država članica poduzima potrebne mjere kojima se osigurava da se pravna osoba smatra odgovornom kad se zbog neizvršavanja kontrole ili pomanjkanja nadzora od strane osobe iz stavka 1. omogućuje da njoj podređena osoba počini kazneno djelo navedeno u člancima 2. i 3. u korist pravne osobe.

3. Odgovornost pravne osobe iz stavaka 1. i 2. ne isključuje kazneni postupak protiv fizičkih osoba koje su počinitelji, poticatelji ili supočinitelji kaznenoga djela iz članaka 2. i 3.

Članak 6.

Kazne za pravne osobe

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere da osigura da se pravna osoba koja se smatra odgovornom u skladu s člankom 5. stavkom 1. kazni učinkovitim, razmjernim i odvraćajućim kaznama, koje uključuju kaznene i nekaznene novčane kazne, ali mogu uključivati i druge kazne npr:

(a) izuzeće od prava na državnu potporu ili pomoć;

(b) privremenu ili trajnu zabranu obavljanja poslovnih aktivnosti;

(c) sudski nadzor ili

(d) odluku suda o likvidaciji.

2. Svaka država članica poduzima potrebne mjere da osigura da se pravna osoba koja se smatra odgovornom u skladu s člankom 5. stavkom 2. kazni kaznama ili mjerama koje su učinkovite, razmjerne i odvraćajuće.

Članak 7.

Sudska nadležnost

1. Svaka država članica poduzima potrebne mjere za uspostavljanje svoje sudske nadležnosti za kaznena djela iz članaka 2. i 3. kad je kazneno djelo počinjeno:

(a) u cijelosti ili djelomično na njezinu državnomu području;

(b) od strane njezinih državljana ili

(c) u korist pravne osobe koja ima sjedište na području te države članice.

2. Svaka država članica može odlučiti da neće primjenjivati pravila sudske nadležnosti iz stavka 1. točaka (b) (c), ili da će ih primjenjivati samo u posebnim slučajevima ili okolnostima, kad je kazneno djelo počinjeno izvan njezina državnoga područja.

3. Svaka država članica koja, u skladu sa svojim nacionalnim pravom, ne izruči svoje državljane mora poduzeti potrebne i uspostaviti svoju sudsku nadležnost za kaznena djela iz članaka 2. i 3. kad ih počine njezini državljani izvan njezina državnoga područja.

4. Države članice koje odluče primjenjivati stavak 2. u skladu s tim obavješćuju glavnoga tajnika Vijeća i Komisiju te, kad je to potrebno, navode u kojim posebnim slučajevima ili okolnostima važi ta odluka.

Članak 8.

Stavljanje izvan snage

Zajednička akcija 98/742/PUP stavlja se izvan snage.

Članak 9.

Provedba

1. Države članice poduzimaju sve potrebne mjere da se usklade s odredbama ove Okvirne odluke prije 22. srpnja 2005.

2. Do istoga datuma države članice Glavnome tajniku Vijeća i Komisiji dostavljaju tekst odredaba kojima se u njihovo zakonodavstvo prenose obveze koje su im uvedene ovom Okvirnom odlukom. Na temelju izvješća sastavljenoga s pomoću tih podataka i pisanoga izvješća Komisije, Vijeće prije 22. listopada 2005. ocjenjuje u kojoj mjeri države članice ispunjavaju odredbe ove Okvirne odluke.

Članak 10.

Područna primjena

Ova se Okvirna odluka primjenjuje na Gibraltar.

Članak 11.

Stupanje na snagu

Ova Okvirna odluka stupa na snagu na dan objave u *Službenome listu Europske unije*.

Sastavljeno u Bruxellesu 22. srpnja 2003.

Za Vijeće

Predsjednik

G. Alemanno